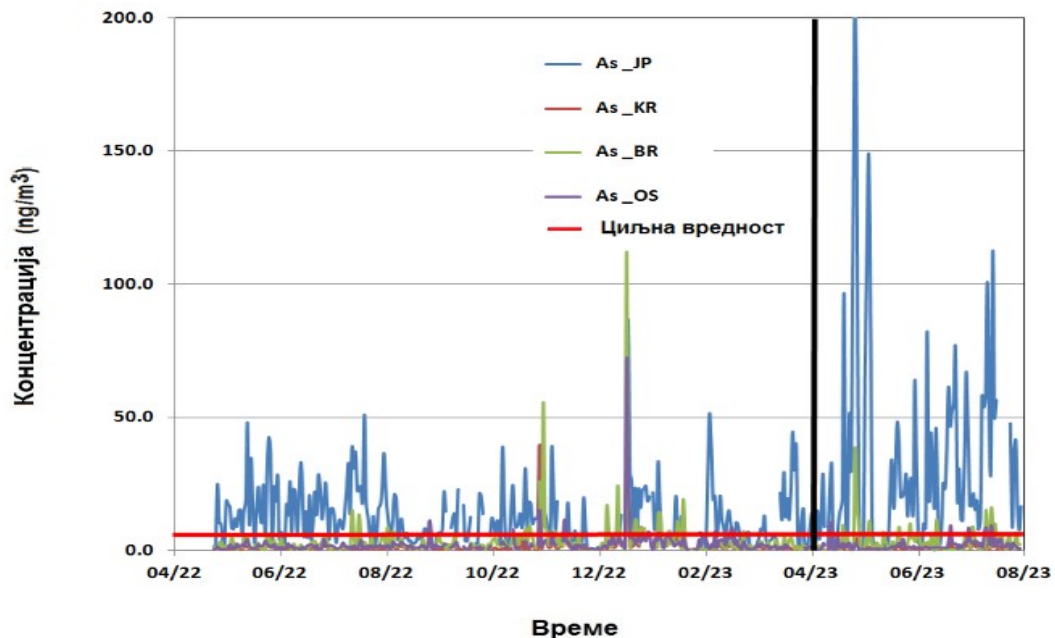


## ЗАКЉУЧЦИ

### ТРИБИНЕ 7. СЕПТЕМБРА 2023. ПОВОДОМ СВЕТСКОГ ДАНА ЗАШТИТЕ ВАЗДУХА

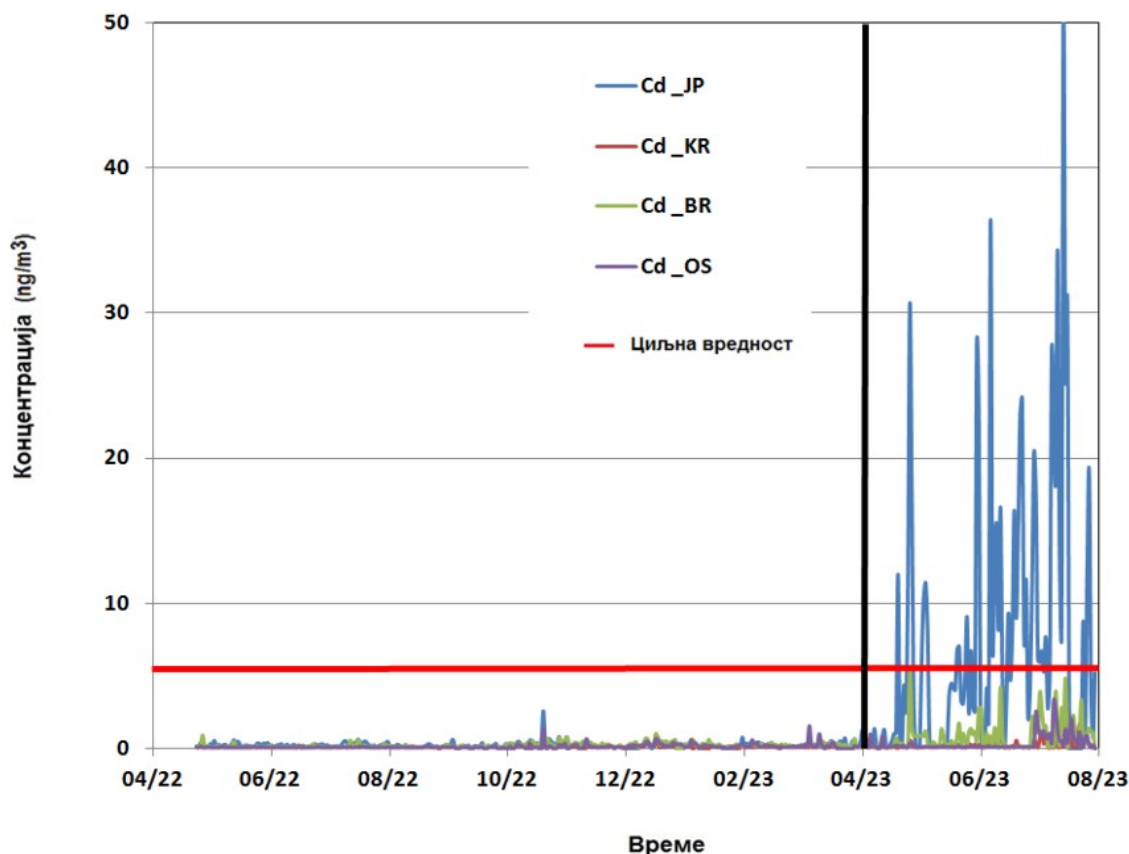
1. На трибини је поднета презентација са упоређењем квалитета ваздуха у периоду када Топионица није радила и периода уходавања нове топионице. Известилац је одлично приказао кретање и промене загађености ваздуха у периоду пре заустављања рада топионице, у време извођења радова на изградњи нове и после покретања новоизграђених агрегата у металуршко – хемијском погону. Очигледно су техничка решења довела до смањења загађења ваздуха сумпордиоксидом, али не и до решавања хроничног проблема загађења честицама прашине и присуство тешких метала и арсена у њима.
2. Потребно је детаљно сагледати емисије прашине са депонија рударског отпада старих рудника у Бору, Кривељу и Церову, а посебно емисије прашине са одлагалишта и јаловишта новог рудника „Чукару Пеки“.
3. SerbiaZiJinmining планира одлагање руде из јаме горње зоне 2 рудника Чукару Пеки на отвореном у количини од преко 32 милиона тона на површини од преко 30 хектара до краја 2025. године до изградње нове флотације. У тој руди је садржај арсена 3 грама по тони што значи да ће се на отвореном простору одложити 90 тона арсена у руди. Под утицајем ветра прашина ће се подизати и угрожавати животну средину у ваздуху подручја градова Бора и Зајечара. Под утицајме ваздуха доћи ће до оксидације руде а атмосферске падавине ће условити лужење руде и довести да загађења површинских и подземних вода. Све ће то трајати до 2030. године када се планира флотирање одложене руде.



4. Предложено је да се у складу са чланом 16. Закона о заштити ваздуха (Сл. Гласник РС бр. 36/2009, 10/2013 и 26/2021.): „У случајевима када постоји основана

сумња да је дошло до загађења ваздуха које може нарушити здравље људи и/или животну средину морају се обавити наменска мерења нивоа загађујућих материја.“ Концентрације арсена на мерним местима у граду су вишеструко прелазиле дозвољене границе повремено чак и више десетине пута.

Концентрације кадмијума на мерном месту код Југопетрола је у наглом порасту од почетка рада топионице и просечно је сваког дана била дупло већа од дозвољене.



Проблем загађења ваздуха арсеном и другим канцерогеним елементима који се налазе у суспендованим честицама  $PM_{10}$  као последица рада топионице није решен изградњом нове топионице, као и подизање прашине са одлагалишта рударског отпада и флотацијске јаловине.

Због основана сумња да је дошло до загађења ваздуха које може нарушити здравље људи и/или животну средину покренути иницијативу код Министарства заштите животне средине за обављање наменских мерења којим би се утврдили извори, узроци и последице загађења ваздуха и предвиделе мере заштите.

5. На трибини су покренута питања квалитета ваздуха на који ће утицати промена енергената у градској Топлани (гас уместо угља) и проблем теретног саобраћаја рудника Чукару Пеки (превоз концентрата) према теретној железничкој станици.